

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Præsupposita ad resolutionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Secundò quòd sit ipsa virtus intelligendi proxima. Tertiò quòd sit ipsa radix intelligendi nullam aliam presupponens. Quæ omnia in se intrinsecè omnibus modis indistincta, distinctè tamen & divisim à Beato participantur. Actus nimirum secundus per visionem; virtus proxima per lumen gloriæ; radicalis per gratiam.

31. Ad quartum Resp. Immaterialitas est ratio intellectualitatis à priori, & notior quoad nos, & imperfectum modum intelligendi conc. quoad se, & cum fundamènto ex parte rei conceptæ, nego: ibi enim tam benè & convertibiliter actualissima intelligibilitas infert immaterialitatem, seu spiritualitatem, quàm immaterialitas intelligibilitatem.

Ad quintum Resp. cum Salmantic. naturam esse

obъектум scientiæ connaturalissimum comparativè ad lineam scientiæ, non autem absolute; eo ipso quòd supponat primam lineam intellectualitatis, in qua divina essentia est objectum per se primò connaturalissimum.

Ad sextum nego consequ. quia licet inter speciem intelligibilem, intellectum, & intelligere ex parte rei significatæ nulla prorsus sit distinctio virtualis, tamen quia in modo significandi neque intellectus neque species exprimit ultimam actualitatem lineæ & vitæ intellectualis, cum intellectus magis nomine actum primum, quàm secundum; species quoque intelligibilis non tam dicat formalitatem constituentem, quàm formam constitutam, idè non sunt idoneum constitutivam divinæ essentiae.

ARTICULUS V.

Quodnam tandem sit constitutum Divina natura.

S U M M A R I A.

1. Comparatio actus essendi cum actu intelligendi.
2. Essentia Divina est per essentiam forma intelligibilis.
3. Nulla distinctio virtualis inter lineam entitativam & intelligibilem.
4. Aseitas astruitur.
5. Transcendentia non obest constitutivo.
6. Neque distinctio virtualis.
7. Cum omnes divina perfectiones in se formaliter includantur.
8. Et tamen virtualiter distinguantur.
9. Neque apud Advers. spiritualitas per transcendentiam impeditur à constitutione essentia.
10. Astruitur etiam intelligere actualissimum.
11. Divina essentia pertinet ad utramque lineam, constituitur per ultimam actualitatem utriusque.
12. Cum neque sit virtualis distinctio inter esse & intelligere.
13. Neutrum se solo sufficit.
14. Probationes aseitatis in quantum acceptanda.
15. Item probationes intelligere actualissimi.
16. An semper operari ad esse, & intelligibile sequatur ad rationem entis?

Tertium, esse & intelligere, ac per consequens 3, lineam entitativam & intellectualem in DEO non distingui virtualiter intrinsecè, & ex parte rei conceptæ, sed tantum ex nostro modo concipiendi, quod evidenter infertur ex discursu S. D. I. sup. cit. Nimirum, si ultimæ actualitates linearum non sunt distinctæ, etiam ipsæ lineæ non sunt distinctæ; sed ultima actualitas lineæ entitativæ, quæ est esse, non distinguitur virtualiter ab ultima actualitate lineæ intellectivæ, quæ est intelligere; ergo nec ipsæ lineæ ita distinguantur. Minorem habet in terminis S. D. I. sup. cit. eaque nititur hoc discursu: Essentia DEI formalissimè tam re, quàm ratione est suum esse; sed essentia DEI formalissimè tam re, quàm ratione est suum intelligere; ergo esse DEI & re & ratione est ipsum intelligere DEI. Maj. quæ ac min. constat, quia perfectiones divinæ identificant sibi ultimam actualitatem suæ lineæ, igitur essentia Divina quatenus sub ratione formæ per essentiam intelligibilis pertinet ad lineam intellectualem, etiam sibi formalissimè identificat ultimam actualitatem illius lineæ, quæ est intelligere, & quatenus sub ratione formæ naturalis pertinet ad lineam entitativam, etiam esse eam ultimam illius lineæ actualitatem sibi identificat.

§. I.

Præsupposita ad resolutionem.

1. UT post relatas variorum opiniones exponam, quod sentio, supposita primum statuo in deursu latius explicanda. Primum esto, ex S. D. cit. q. 14. a. 4. & 1. cont. gent. c. 4. quòd ita se habeat intelligere ad formam intelligibilem in linea intellectuali, sicuti se habet esse ad essentiam in linea entitativa.
2. Secundum, quòd essentia & natura divina formalissimè sub ratione naturæ virtualiter distinctæ ab attributis & relationibus sit forma seu species intelligibilis specificans ipsum actum intellectiois divinæ, ut partim in Tract. de vis. partim de scientia DEI ad cit. q. 14. communiter docent Thomistæ.

§. II.

Aseitas pertinet ad constitutum Divina essentia.

HIS positis sententiæ Aseitatem excellenti, concedo, quòd esse à se pertinet ad constitutum essentia divinæ, non tantum latè, sed etiam strictiori sensu acceptæ, & ut est virtualiter distincta ab omni attributo; idque rectè probat prima ratio pro aseitate. Sanè natura etiam ut virtualiter distincta ab omni attributo pertinet ad lineam entitativam; ergo etiam ut sic identificat sibi ultimam actualitatem lineæ entitativæ; sed ultima perfectio lineæ entitativæ est esse per se in modo perfectitatis infinite perfectio; nempe esse à se, & indepen-